

Ændret struktur giver mere kvalitet til borgerne

Ny organisering af ældreområdet medfører mere synlig ledelse og mere kvalitet

■ Nytårsaften er det mange steder en tradition at tælle ned til midnatsklokken falder i slag. Inden for ældreområdet i Randers Kommune har ledelse og medarbejdere længe talt ned til det kommende årsskifte, fordi netop det markerer en betydelig omorganisering af området.

Er det så noget at råbe hurra for, kan du spørge som borger, for kan du ikke være ligeglad med, hvordan Randers Kommunes ældreområde er organiseret? I princippet jo, men når du nu læser videre, vil du opdage, at den nye organisering får positiv betydning for dig.

Det var 29 af byrådets 31 medlemmer da heller ikke i tvivl om, da de i maj i år besluttede, at de nuværende ni ældreområder bliver til tre: Område Nord, Område Syd og Område Vest.

Men selvom antallet af områder skrumper, så fortsætter de nuværende 22 centre rundt om i kommunen med hver sin centerleder.

Lederen må ikke gemme sig

Formanden for sundheds- og ældreudvalget, Aage Stenz er ikke i tvivl om, at kvaliteten bliver endnu bedre i den nye organisation. Samtidig har han under vedtagelsen i byrådet glædet sig over en proces, hvor ledere og medarbejdere har engageret sig helt fantastisk i processen, som han udtrykker det.

Pensionistavisen har spurgt Aage Stenz, hvorfor det er så vigtigt bl.a. med synlig ledelse?

"Det er utrolig vigtigt, at beboerne, personalet og de pårørende ved, hvem centerlederen er. Vi lægger stor vægt på, at lederen skal være synlig også i det daglige og ikke gemmer sig bag en PC-skærm, men frigøres så meget, at der også er tid til at hilse på og snakke med den enkelte beboer, tid til at tage sig af personale og f.eks. også deltage i nogle af de festligheder og aktiviteter, der er i løbet af året på et center", siger Aage Stenz.

Forhindrer konflikter

Udvalgsformanden er overbevist om, at synlig ledelse kan være med til at forhindre samarbejdsproblemer f.eks. mellem pårørende og centre.

"Selvfølgelig kan der altid opstå konflikter. Men det er vigtigt, at der er en synlig leder, så medarbejderne f.eks. også ved, at der er rygdækning til deres beslutninger," siger udvalgsformanden. Han tilføjer, at rent praktisk vil det blive sådan, at centerlederens kontor ofte vil befinde sig tæt på indgangen i det pågældende center. Dermed er det nemt for pårørende og andre at finde det. Endelig ser han også lederen som en væsentlig medspiller i samarbejdet med pårørende-rådene på centrene.

Daglig træning

Aage Stenz vurderer også, at den nye organisering styrker indsatsen overfor kommende udfordringer på ældreområdet.

"Alle ved, at det bliver sværere at rekruttere ar-

Aage Stenz

” Kan du ikke være ligeglad med, hvordan Randers Kommunes ældreområde er organiseret? I princippet jo, men når du nu læser videre, vil du opdage, at den nye organisering får positiv betydning for dig “

bejdskraft i fremtiden. Derfor skal ressourcerne og alle muligheder jo udnyttes optimalt,” siger han.

Det gælder f.eks. også at tilbyde træning i stedet for praktisk hjælp.

"Jeg er lidt ked af, at emnet er kommet op i forbindelse med besparelser, for det er en af mine kæpheste. At træne mennesker i at klare de daglige færdigheder handler jo først og fremmest om, hvordan de kan bevare deres værdighed og livskvalitet. Det kan jo virke lidt underligt, hvis vi sørger for, at der kommer medarbejdere og gør rent hos en beboer, hvorefter beboeren senere går ned og træner i motionsrummet eller spiller bowling," lyder det fra udvalgsformanden.

Flere demente

I den seneste tid har det været fremme, at der

vil komme en stor stigning i antallet af ældre med demens i fremtiden. Over for den udfordring mener Aage Stenz, at man f.eks. skal tage alle nødvendige teknologiske muligheder i brug.

Randers Kommune er allerede godt i gang med f.eks. at introducere robotstøvsugere, tænkende toiletter, der både kan gøre sig selv og brugeren rene og flere andre teknologiske hjælpemidler.

"Vi er heldigvis ved at være kommet ud over diskussionen om, at det ikke er værdigt f.eks. at bruge gps-systemer for at finde ud af, hvor den demente er henne. Både af hensyn til den enkelte demente og af hensyn

til personalesituationen skal vi udnytte alle de kommende, nye teknologier", siger Aage Stenz.

Målet med ny organisering:

- Synlig ledelse
- Bedre styring af områdets budgetter
- Styrkelse af fagligheden blandt andet i kraft af flere specialistfunktioner
- Fælles trækraft
- Optimal udnyttelse af ressourcerne på alle niveauer.

Personale kommer tættere på borgeren i nye distrikter

De ansatte i ældreplejen, i det nye område Nord, har i de seneste måneder mødt flere gange for at diskutere, hvordan borgerne får den bedste hjælp i de nye distrikter, som bliver virkelighed til januar 2012, når Randers Kommunes ældrepleje reduceres fra de nuværende ni ældreområder til tre storområder: Nord, Syd og Vest. Den nye struktur har medført travl aktivitet i alle områder. Også i område Nord, hvor Pensionistavisen er på besøg. Her har ledere og personale været i gang med at tegne nye streger til nye distrikter i Nord. Målet med den nye inddeling er, at hjælpen kommer tættere på borgeren.

Social- og sundhedshjælper Mette Thusgaard (t.h.) på besøg hos en borger.

Tættere på borgeren og færre kilometer

Den nye distriktsopdeling er et ønske fra medarbejderne i ældreplejen, om at være tættere på borgerne:

”Vi kan give en bedre og mere effektiv service, hvis vi laver nye distrikter, der reducerer det antal kilometer, vi kører mellem borgerne. Det betyder, at vi kan være hurtigere fremme, hvis vi for eksempel får et nødopkald fra en borger, der er faldet eller hurtigt skal have hjælp til at komme på toilettet. Desuden har vi haft to hårde vintre, hvor vi brugte mange timer på ufremkommelige veje, og jo bedre ruter, der kan laves i distriktet, jo hurtigere kan hjælpen være fremme,” forklarer social- og sundhedshjælper Mette Thusgaard, tillidsrepræsentant for hjemmeplejen i Dronningborg og Harridslev.

Hjælp over grænsen

I det nye område Nord kan de ansatte i ældreområdet også bedre hjælpe hinanden ved sygdom:

”Hvis et distrikt i Nord har mange medarbejdere, der er ramt af influenza, bliver området nu

De nye områder

- NORD bliver en sammenlægning af områderne Spentrup Møllevang/Bakkegården – Rosenvænget og Åbakken.
- SYD er områderne Kristrup-Assentoft, Vorup-Gudenåcentret, Lindevænget- Dragonparken og Thors Bakke.
- VEST er områderne Kollektivhuset, Borupvænget og Kildevang.

så stort, at det bliver lettere at hjælpe hinanden. Det gør vores arbejde mere fleksibelt, og det er til gavn for borgerne, at vi på den måde kan hjælpe hinanden. Det har været vanskeligt at organisere

i de nuværende ni ældreområder, der har faste grænser mellem områderne” siger Lene Brøbech, distriktsleder i det fremtidige område Nord.

Glidende overgang

De nye distrikter kan medføre, at nogle medarbejdere flytter base. Det betyder også, at nogle ældre måske får nye hjælpere:

”Vi starter meget langsomt op med den nye struktur, og vi begynder derfor med nye borgere. Det betyder, at de fleste af de ”gamle” borgere vil beholde de social- og sundhedshjælpere, de kender. Såfremt enkelte på et tidspunkt skal have nye kontaktpersoner, inddrager vi de ældre og laver en glidende overgang sammen med den tidligere og nye hjælper,” siger Lene Brøbech, distriktsleder i Nord. ■

Madservice Kronjylland

Madservice Kronjylland, der ligger på Falstervej i den sydlige del af Randers by, er opført i 2001 og udvidet i 2007-2008.

Virksomheden har ca. 40 fuldtidsansatte.

Der fremstilles køle-vakuummad, der leveres til cirka 1000 pensionister i eget hjem og til omkring 90 modtagere i cafeer og boenheder rundt om på kommunens plejecentre med tilhørende cirka 1000 beboere.

Modtagerne af mad fra Madservice Kronjylland sammensætter selv deres menu ud fra månedlige menuplaner fra virksomheden, der leverer maden ugentlig direkte til borgerens køleskab.

Borgeren kan købe en hovedret i 2012 til 43 kroner og/eller en bi-ret til 10,50 kroner, mens en plejehjemsbeboer betaler 2750 kroner pr. måned eller 2990 kr. pr. måned, hvis der skal en bi-ret oveni. ■

Ny centerleder med erfaring fra området

Et af målene med ny organisering på ældreområdet er at skabe synlig ledelse på de 22 centre, som ældreområdet har og øge kvaliteten. Mød en nyansat centerleder, som også er sygeplejerske og vant til mange bolde i luften

I den nye organisation inden for ældreområdet fra 2012 er de oprindelige ni områder, som omtalt et andet sted her i avisen, skrumpet ind til tre. Der er ikke lavet om på antallet af centre, som stadig er 22, og af dem er centret i Havndal "Aldershvile" det mindste.

I øjeblikket er der ledige boliger på centret, men det vil centrets nye leder, sygeplejerske Tina Kempel Jensen, gerne lave om på. Ikke mindst fordi, der altid er en fare for, at de mindste centre med tomme pladser nemt kan komme i søgelyset, hvis der skal nedlægges centre.

Tina Jensen, der tiltrådte her 1. december, har dog allerede været i gang med at lave PR for Aldershvile.

"Jeg har gjort lægerne i lægehuset opmærksom på, at der er tomme pladser på centret, og de troede jo egentlig, at der var venteliste, fortæller hun om et af de initiativer, hun tog, allerede inden hun tiltrådte sin nye stilling.

Fire år i lægehuset

Og Tina Jensen, der selv bor i Spentrup, kender om nogen Havndal-området, da hun har været sygeplejerske i området både da det lå i den tidligere Mariager Kommune, og efter kommunesammenlægningen i Randers Kommune. De seneste fire år har hun haft en multifunktion som sygeplejerske, sekretær og laborant i lægehuset i Havndal.

"Derfor kender jeg naturligvis også flere af beboerne og medarbejderne på Aldershvile og ved, at der er et godt og dygtigt personale med stabile medarbejdere. Der er en god atmosfære og omsorg for de ældre", siger Tina Kempel Jensen, som får god brug for at videreføre rollen som

Tina Kempel Jensen er ny leder på Aldershvile

blæksprutte i lægehuset på "Aldershvile", fortæller hun smilende.

Med i det praktiske

For ud over at være den daglige leder af centret, bliver hun også ansvarlig for den sygeplejefaglige del. Og den tvedelte rolle bestående af både et

administrativt ansvar og en passende mængde praktisk sygeplejefagligt arbejde passer hende godt. Så selv om hun har kompetencer inden for det administrative arbejde både fra at drive et privat firma sammen med sin mand og fra en årrække som formand for en stor svømmeklub, kan hun godt lide at

have hænderne med i det daglige, praktiske arbejde.

"At være gemt væk på et kontor, er ikke lige mig. Jeg kan godt lide at være sammen med borgere og medarbejdere", konstaterer hun.

Frivilligt arbejde

Det får hun også rig lejlighed til, da der er mange frivillige i Havndal-området, som driver flere aktiviteter på "Aldershvile". De aktiviteter og det arbejde, der udføres af de frivillige, vil hun meget gerne støtte op om og gerne udvide.

"Ud over at sætte mig ind i alt det, der foregår nu, vil jeg også arbejde med mulighederne i f.eks. besøgsvenner og besøghunde, som man kender fra andre steder", siger hun, og nævner andre PR-aktiviteter for centret i form af endnu flere informationer på hjemmesiden, foldere om stedet og god kontakt med lokalbefolkningen.

Både den opgave og de øvrige opgaver på Aldershvile har Tina Kempel Jensen glædet sig til at bruge sin energi på, ligesom hun ser frem til samarbejdet i den nye organisation.

"Vore områdeleder har sagt, at vi er én stor familie, og jeg er glad for, at jeg ikke bare er plantet alene i en osteklokke her ude på landet", slutter hun.

Ældrerådet glad for synlig ledelse og styrket sygepleje

"Der er brug for synlig ledelse på centrene og for at vide, hvor man skal gå hen. Det er ikke rart for hverken brugere, beboere eller pårørende ikke at vide, hvem man skal henvende sig til, hvis der er problemer."

Sådan siger formanden for ældrerådet i Randers Kommune, Anna Margrethe Nielsen, i en kommentar til den nye organisering af ældreområdet.

Ældrerådet bakker op om den nye organisation, selv om personaleforhold egentlig er rådet uvedkommende, som formanden udtrykker det.

"Vi beskæftiger os med betydningen for den enkelte bruger," tilføjer Anna Margrethe Nielsen, som i samme åndedrag påpeger positive ting for brugerne som resultat af organiseringen.

Anna Margrethe Nielsen

Hun glæder sig for f.eks. over, at de mange frivillige, der gør en indsats inden for området, nu får en konsulent, ikke en leder eller chef, som hun siger, men en konsulent, der kan hjælpe de frivillige.

"Det er godt, at det er gjort tydeligt, at det er en konsulentfunktion – en hjælp – for det har der været noget forvirring om," siger hun.

Godt med sundhedsklinikker

Hun er også glad for, at den sygeplejefaglige del styrkes.

"Det er virkelig nødvendigt med alle de, der udskrives tidligt fra sygehusene. Det betyder, at der kommer

mange flere sygeplejefaglige opgaver end tidligere, og det har man ikke alle steder været beredt til. Man er nødt til at tage hensyn til udviklingen inden for sygehussektoren, hvor man i dag ikke bliver indlagt for at blive passet, men for at blive behandlet," siger Anna Margrethe Nielsen.

Hun er også tilfreds med etableringen af sundhedsklinikker rundt om på centrene i kommunen.

"Det giver mulighed for brugerne at komme til den sundhedsklinik, der passer dem bedst i forhold til f.eks. transport, uanset hvor de i øvrigt bor," lyder det fra hende.

Endelig glæder ældrerådsformanden sig over, at der med ansættelse af en ernæringsleder inden for hvert område og ernæringspecialister tilknyttet også sættes fokus på dette område. Det synes hun - ikke blot med tanke på - at de, der har været tynde hele livet, nødvendigvis skal fedes op, men fordi der ikke alle steder har været tilstrækkeligt fokus på betydningen af den daglige kost kvalitet.

Sammenhæng i behandlingen skal skabe tryghed hos brugerne

Behovet for sygeplejersker med specialviden og sammenhæng i et forløb for en borger, er blandt målene med den ny organisering af ældreområdet

■ "Vi er meget påvirkede af det, der sker inden for hospitalssektoren. Patienterne bliver udskrevet tidligere og tidligere, ofte med et kompliceret behandlingsforløb. Det kræver, at vi har sygeplejersker, der er klædt på til at løse de opgaver."

Ordene kommer fra kommunens sygeplejefaglige konsulent Pia Bjærge, som vi har bedt forklare, hvorfor et af målene med omorganiseringen er at styrke den sygeplejefaglige del inden for ældreområdet.

"Borgerne skal opleve, at der er sammenhæng i forløbet, og at de er trygge ved det, der foregår," fortsætter hun.

"Som borger kan man jo godt få en følelse af, at man bliver drevet rundt i manegen, fra praktiserende læge til sygehus, fra sygehus til plejecenter o.s.v."

På sygehusene bliver man mere og mere specialiserede, så jeg kan godt forstå, at borgerne tænker, hvorfor skal jeg møde så mange forskellige steder, og har de mon styr på det? Det, der er vigtigt, er, at vi skal give dem den bedste behandling, og at de kan føle sig trygge ved, at vi fagligt har styr på tingene," svarer Pia Bjærge.

Efteruddannelse

For at klæde sygeplejerskerne bedst muligt på til at løse den udfordring, er Randers Kommune i øjeblikket i gang med at videreudanne alle 114 sygeplejersker. Det sker på det nyindviede VIA University College på Kragts Plads i Randers, hvor sygeplejerskerne er i gang med at tage to

moduler af den sundhedsfaglige diplomuddannelse.

"Da vi har så mange sygeplejersker ansat, har vi kunnet skræddersy de 7 ugers uddannelse til lige det, vi ønsker os og har brug for, og noget af det, der er fokus på, er netop, hvordan vi kan skabe et sammenhængende forløb for patienterne," siger Pia Bjærge.

"Men hvordan kommer brugerne til at mærke, at den sygeplejefaglige del er blevet styrket?"

"Sygeplejerskerne samles under en faglig ledelse. I dag er det sådan, at de referer til en leder, der er leder for flere områder f.eks. sygepleje, aktivitet, træning. Med den ny organisering bliver fokus på den sygeplejefaglige del derfor prioriteret højere," siger Pia Bjærge.

Hun føjer til, at det naturligvis kræver, at der stadig samarbejdes på tværs med distriktsledere, med assistenter og hjælpere, så arbejdet og samarbejdet om brugeren styrkes.

Endelig er der også i videreuddannelsesforløbet fokus på mere fagspecifikke områder, der i sidste ende skal komme brugeren til gode.

Færre personer i borgerens hjem

I styrkelsen af det sygeplejefaglige område indgår også, at samarbejdet med regionshospitalet øges.

"Hvis en patient f.eks. skal hjemsendes med et komplekst behandlingsforløb, kommer sygeplejersken fra området ind på sygehuset og får oplæring," siger Pia Bjærge.

I styrkelsen af det sygeplejefaglige ligger desuden, at flere detailopgaver skal klares af andre personalegrupper.

"Opgaverne skal løses af de, der har kompetencen. Det kan godt være, at nogle sygeplejeopgaver skal løses af assistenter eller hjælpere, så sygeplejerskerne får bedre tid til at se på og løse mere komplekse forløb, fordi vi forventer, at det er det, de kan," siger Pia Bjærge og fortsætter:

"Vi vil arbejde på, at der kommer så få forskellige personer i borgerens hjem som muligt, så måske vil borgeren opleve, at sygeplejersken kommer samtidig med hjælperen, eller at det er sygeplejersken, der i nogle situationer varetager de daglige plejeopgaver." ■

Hjælpemiddelhuset Kronjylland

■ Randers Kommunes hjælpemiddelhus ligger på Agerskallet 22 i den nordlige del af Randers by.

Herfra registreres, ekspederes og udbringes hjælpemidler til borgerne og plejecentrene.

Husets 21 ansatte står bl.a. for reparation, rengøring, udbringning, afhentning, afprøvning af hjælpemidler til borgerne.

Huset har også ansvaret for at vedligeholde og styre de cirka 1800 nødkaldelanlæg inklusive en fælles vagtcentral i kommunen.

Det samlede hjælpemiddels budget er på cirka 57 millioner kroner. ■

Specialister skal sætte fokus på bedre ernæring

■ Når ældreområdet fra årsskiftet får en ny organisation, bliver det med øget fokus på ernæring.

I hvert af de tre områder, Syd, Vest og Nord vil der være en ernæringsleder, mens lederen af kommunens centralkøkken "Madservice Kronjylland" også får status af central konsulent, når det gælder ernæringsspørgsmål.

Ikke nok med det. Blandt medarbejderne er der fundet to, der får status som specialister inden for ernæringsområdet. De to skal i det daglige rundt og besøge boenheder for at se på, hvilken mad, der laves og serveres, og give gode råd om kosten. Derfor er de p.t. i gang med at erhverve sig den sidste nye viden om ernæring på et kursus, hvor underviserne er tilknyttet Københavns Universitet.

Pensionistavisen har samlet fire af nøglepersonerne inden for ernæring for at høre om, hvad de nye initiativer kommer til at betyde for borgerne. De fire personer er Marianne Sloth Sørensen, leder af Madservice Kronjylland, Dorthe B. Niss, ernæringsleder i Område Nord, Christine Vognsen, specialist i ernæring og Birgitte Frank, der er fællestillidsrepræsentant inden for kost og ernæring.

Marianne Sloth Sørensen slår fast, at der nu skal større fokus på ernæring. Det bliver muligt når nogle medarbejdere bliver frigjort fra nogle af deres nuværende opgaver for at få større på fokus på ernæring.

Fælles fodslag

Det skal specialisterne medvirke til, for med to specialister er det nemmere at få et fælles fodslag og få ledernes opbakning til, at der arbejdes i en bestemt retning, supplerer Christine Vognsen, og kommer med et konkret eksempel fra hverdagen.

"Hvilke tilbud har de småtspisende beboere om mellemmåltider fra f.eks. klokken 20 om aftenen til klokken 8 om morgenen? Vi har ansvaret for, at de får noget i maven og ikke har 12 timers spisepause," siger hun.

Birgitte Frank føjer til:

"Mange er småtspisende, og halvdelen af deres måltider skal være små mellemmåltider - ofte skal de mødes, og det kan ernæringslederne ikke gøre alene, men de kan sætte det på dagsordenen."

Netop det med at sætte kost og ernæring på dagsordenen blandt de øvrige medarbejdere inden for ældreområdet synes at være et kardinalpunkt for de fire nøglepersoner.

Christine Vognsen siger, at som ernæringspecialister kommer hun og kollegaen ud og kan bidrage med praktisk erfaring, f.eks. i de boenheder med mange unge social- og sundhedshjælpere, som ikke alle har så meget erfaring inden for madområdet.

"Vi vil gerne række hånden ud til plejepersonalet og være sammen om at løse opgaven. Derfor handler det også meget om, hvordan specialisterne får kommunikeret budskabet," siger Marianne Sloth Sørensen.

Det gode måltid

Og budskabet er mere end at få de småtspisende ældre til at spise mere og bedre, selv om netop

På billedet ses (fra venstre): Birgitte Frank, Marianne Sloth Sørensen, Christine Vognsen og Dorthe B. Niss.

den problematik har været meget fokuseret i medierne de senere år.

"Når man er syg, behandles man f.eks. med medicin, men der bør være mere fokus på, at den rigtige kost og ernæring også er med til at helbrede og forebygge," kommer det fra Birgitte Frank og Dorthe Niss byder ind:

"I dag indlægges mennesker ikke for at komme i bedre ernæringstilstand, men for at blive behandlet. De kommer hjem i boligerne, hvor det er op til os at få dem i bedre ernæringstilstand, så her skal ledere og medarbejdere sammen komme med motivationen."

Et andet aspekt af øget fokus på kost og ernæring er "det gode måltid". Birgitte Frank understreger, at måltidet ikke alene har betydning for ernæringen, men også kan medvirke til at undgå ensomhed og isolation. Derfor skal borgerne også motiveres til ikke at spise alene.

Nøglepersonerne er enige om, at det i hele diskussionen om kost og ernæring også er vigtigt at have fokus på etik og moral. Nok skal de småtspisende nødes, men man skal også respektere et nej og borgerens ret til at bestemme over deres eget liv.

Specialistens praksis

De to ernæringspecialister, der skal dække områderne Syd, Vest og Nord, bliver nøglepersoner i arbejdet med øget fokus på kost og ernæring.

"I første omgang vil vi besøge de forskellige boenheder og måske være der en hel uge for at se og drøfte, hvad de spiser, køber ind, være med til måltiderne. Jeg vil se på beboerne, vurdere deres BMI (Body Mass Index). Derfra vil jeg gå videre i et tæt samarbejde med både centersygeplejersken og plejepersonalet," siger Christine Vognsen. Hun er ansat i Område Nord, mens hendes kollega i Område Vest er Anne Marie Halgaard Jensen. ■

Værd at vide

■ De seks største byer i Danmark: København, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg og Randers har et såkaldt 6-by samarbejde, hvor man bl.a. sammenligner nøgletal inden for forskellige områder. Det gælder også ældreområdet.

Randers Kommune har i forhold til de øvrige 6-byer en høj andel af ældre indbyggere. Det ses også i nøgletallene for den hjælp, der ydes. F.eks. modtager 46 pr 1000 indbyggere i Randers Kommune hjemmehjælp. Det er det højeste antal blandt 6-byerne. Til gengæld har Randers Kommune det færrest antal visiterede timer pr. uge pr. modtager af hjemmehjælp.

Udviklingen i sammensætningen af befolkningen viser, at Randers Kommune står over for en udfordring med et stigende antal ældre frem mod 2020. ■

Lederen er ikke en hyggeonkel

– men derfor kan han godt svinge harmonikaen

Selv om lederen ikke skal være en hyggeonkel, kan Jens Aage Kahr på Asferg Ældrecenter godt akkompagnere morgensangen for beboere og medarbejdere med harmonikaen.

at påpege, at hans kontor ligger lige op af indgangen til centret, at den administrative medarbejder sidder lige over for på den anden side af gangen og har styr på hans kalender, så han hurtigt kan kontaktes.

Respekt for forskellighed

Og hvordan er det så med de personlige kompetencer. Ja ud over at spille glimrende på harmonika, hvilket han ofte gør for beboere, medarbejdere og pårørende, så siger han selv, at han er åben for, at han er en del af en værdibaseret organisation. For ham er den bærende værdi respekten for, at mennesker er forskellige, og at vi

alle har forskellige platforme, vi står på.

”Jeg skal være i stand til at gå i dialog med vidt forskellige mennesker: Beboere, medarbejdere, pårørende. Jeg er god til at fornemme

stemninger. Derfor tager jeg f.eks. tit en samtale en halv times tid med en pårørende. Det kan løse op for mange konflikterne,” siger Jens Aage Kahr.

Som afslutning kommer en lille formaning til lederrollen:

”Man skal passe på ikke at være for meget herre i eget hus. Man skal også lade andre komme til.” ■

■ Harmonikaens toner fylder spisestuen i blå afdeling i Asferg Ældrecenter. Et kor af medarbejdere, beboere og pårørende stemmer i med ”Glade jul” ved morgenbordet en dag først i december.

Scenen er ikke usædvanlig. Det er centerleder Jens Aage Kahr, der fremtryller toner fra harmonikaen, og det er en af hans måder at udøve synlig ledelse på.

”Det betyder meget også at have fokus på de små ting, når vi taler om synlig ledelse,” lyder det fra Jens Aage Kahr, som Pensionistavisen har sat stævne for netop at tale med ham om det emne og om at være ”herre i eget hus”.

”Jeg kan f.eks. godt tage halvanden time fri fra ledelsesopgaverne for at tage med beboerne til gudstjeneste, eller jeg kan tage med på den løvfaldstur, som beboerne har arrangeret,” siger han og giver et tredje eksempel i form af, at han også tager sig tid til at drikke en kop kaffe med de pårørende, som f.eks. har været og pynte op på centret i forbindelse med en højtid.

Kan uddelegere

Så vidt om den meget praktiske og jordnære side af ledelsesopgaven fra centerlederen, der har været leder forskellige steder inden for det psykiatriske område og ældreområdet siden 1985. Med sig i bagagen har Kahr bl.a. en uddannelse som diakon og plejehjemsassistent, men han har også senere været på egentlig lederuddannelse.

”Man skal naturligvis have noget lederuddannelse, for det er ikke en hyggeonkel, der er brug for, og så skal man have nogle personlige kompetencer,” siger han og fortsætter:

”Jeg er leder i et afgrænset område, hvor jeg er den eneste leder. Det gør det måske lidt lettere. At vi skal tage ansvar hænger godt sammen med min stil. Når jeg kender rammen for mit ansvar og mine kompetencer, har jeg også mulighed for at

Jens Aage Kahr praktiserer synlig ledelse blandt andet ved ofte at være til stede i boenhederne.

uddelegere til medarbejderne. Det er krumtappen i den ledelsesfilosofi, jeg respekterer.”

Skal kende kulturen

Jens Aage Kahr lægger vægt på og har fokus på dialog - og helst den værdiskabende dialog og håndtering af konflikter. Han mener, at man skal kende den eksisterende kultur for at kunne medvirke til at ændre retning.

”Jeg kan uddelegere det ansvar og den kompetence, jeg selv har fået, til medarbejderne, og når jeg gør det, får jeg medarbejdere, der tager initiativ og viser engagement. Når medarbejderne trives, er de i stand til at leve op til de krav og forventninger, de møder fra beboere og pårørende. Vi kan ikke lave et arbejdsmiljø uden konflikter, men vi kan blive i stand til at håndtere dem. Skaber vi kvalitet i hverdagen for beboerne går det også videre til de pårørende,” siger centerlederen.

Han vender for et øjeblik tilbage til den mere praktiske side af at være en synlig leder, bl.a. ved

Tal fra ældreområdet

■ Der er 22 kommunale ældrecentre fordelt på tre områder i Randers Kommune.

I kommunen er der desuden to selvejende plejecentre.

Inden for kommunens ældreområde er der, hvad der svarer til cirka 2000 medarbejdere på fuld tid.

Madservice Kronjylland leverer mad til 2000 borgere.

3000 borgere modtager årligt hjemme-sygepleje fra Randers Kommune, mens 10.000 borgere bruger hjælpemidler fra hjælpemiddelhuset.

Randers Kommune bruger cirka 730 millioner kroner årligt på ældreomsorgen. ■

Træning i stedet for hjælp

Rengøringshjælp kan blive til et træningstilbud

■ Hvis borgeren søger om hjælp til rengøring, eller hvis han/hun allerede får det, bliver det i 2012 muligvis et helt andet tilbud, nemlig et tilbud om træning i stedet for rengøring.

Det er et led i de budgetbesparelser, byrådet har besluttet, men også en konsekvens af den ændrede organisering af ældreområdet og erkendelse af, at ældre helst vil klare sig selv længst muligt uden hjælp fra andre. Ældre ønsker selv at mestre den daglige livsførelse i størst mulig omfang, og opnår ved at være selvhjulpne såvel større livskvalitet som værdighed gennem livet.

Derfor vil både kommende og nuværende hjemmehjælpsbrugere, som kommunens visitatorer skønner, vil kunne få udbytte af selv at træne de daglige færdigheder, få tilbudt forskellige former for træning. Hvis borgeren allerede modtager hjemmehjælp, opfordres han/hun derfor til at kontakte sin visitator, hvis han eller hun allerede nu gerne vil i gang med et træningstilbud.

Tre kurser

Borgeren får et tilbud om et kursus i rengøring i et demonstrationslokale med ergonomiske rengøringsredskaber.

Redskaberne bedes borgeren i øvrigt selv anskaffe sig. Det drejer sig bl.a. om en støvsuger med langt skaft og lang slange, moppe med lang skaft og gulvspand med vridesystem. Kurset omfatter 2-3 mødegange.

Et andet tilbud omfatter vejledning og instruktion i ADL-træning i hjemmet (træning i almindelig daglig livsførelse) i forhold til praktisk hjælp. Her lærer borgeren f.eks. teknikker til at kunne tage

Træning kan være med til at styrke både smidighed, balance, koordination, udholdenhed og styrke.

støttestrømper på og af, dryppe øjne og f.eks. også selv kunne tage et bad. Her er der tale om 3-4 besøg i borgerens hjem, hvor borgerne i øvrigt selv skal være med til at vurdere, hvor god han/hun er til at udføre den konkrete aktivitet.

Det tredje træningstilbud indbefatter, at en ergoterapeut giver træning i borgerens eget hjem, og at terapeuten løbende involverer plejepersonale i, hvordan træningen forløber. Træningstilbuddet omfatter også et forløb med op til 12 ugers træning i et center, hvor der sker vejledning af en fysioterapeut. Træningen retter fokus med borgers smidighed, balance, koordination, udholdenhed og styrke.

Hvis borgeren bliver indstillet til et af de tre tilbud, og borgeren opnår at blive mere selvhjulpne, kan mange helt eller delvis undvære den vante hjemmehjælper. Den hjælp, borgeren tidligere har fået fra hjemmeplejen falder derfor helt eller delvis bort.

Der er altid mulighed for at henvende sig igen, hvis borgeren skulle blive syg eller få et nyt eller andet behov for hjælp.

Hvis borgeren afviser tilbuddet om træning, kan det resultere i et afslag fra kommunen. ■

Øget specialisering giver bedre tilbud til borgerne

■ "Der vil ske en specialisering af personalet, som kommer borgerne til gode, og de får mulighed for at møde nogle, der er i samme situation som dem selv."

Sådan siger fællestillidsrepræsentant for fysioterapeuterne i Randers Kommune, Else Marie Foged Jørgensen. Vi har talt med hende og ergoterapeut Helle Schmidt Kjeldgaard, der er trænings- og aktivitetsleder i Område Syd i den nye organisering af ældreområdet fra årsskiftet.

Else Marie Foged Jørgensen og Helle Schmidt Kjeldgaard mener, der kan være rationale i at samle genoptræning inden for ét specielt område i et center, mens andre former for aktivitet og træning skal foregå på alle centre.

"Sammenlægningen af områder resulterer i, at vi får en større pulje af borgere. Vi vil se flere med den samme diagnose, og det vil give bedre muligheder for specialisering og tilbud til dem," konstaterer Else Marie Jørgensen.

Hun tror også på, at det resulterer i flere tilfælde med medarbejdere, fordi de vil kunne udvikle sig i deres specialer.

Samlet set betyder omorganiseringen at borgerne får et mere ensartet tilbud og dermed nås målet om at ramme det samme serviceniveau på tværs

af Randers Kommune, fortæller Helle Kjeldgaard.

"Selv om vi har arbejdet under de samme kvalitetsstandarder, er det ikke sikkert, at vi har gjort tingene på den samme måde," supplerer Else Marie Jørgensen.

Borgeren får besked

Sociale aktiviteter og den vedligeholdende træning vil foregå på alle centre. Sidstnævnte handler ikke kun om vedligeholdelse af de fysiske færdigheder, men også om at holde de sociale og psykiske færdigheder vedlige og træne dem, understreger de to terapeuter.

Udformningen af de konkrete tilbud i forbindelse med organisationsændringen er en proces, der sker over de kommende måneder.

"Den enkelte borger, det kommer til at vedrøre, får direkte besked. Så længe borgerne ikke har fået andet at vide, skal de gøre som de plejer," siger Helle Kjeldgaard.

Tilbud på tværs

"Borgerne er forskellige, og vi vil tilpasse tilbuddene herefter. Omorganiseringen betyder også, at vi kan lave tilbud på tværs. F.eks. har man på Lindevænget en årelang tradition for at lave revy.

Er der nu nogle borgere et andet sted, der godt kunne tænke sig at medvirke til det, så er det en mulighed. Jo mere kendskab, vi får til hinandens områder, jo større muligheder er der for at lave ting på tværs til gavn for borgerne," slår Helle Kjeldgaard fast.

Trænings- og aktivitetslederen håber på, at omorganiseringen resulterer i en opkvalificering på flere områder, f.eks. demensområdet, bl.a. i form af bedre aflastning af ægtefæller til demente borgere og det arbejde, der gøres for senhjerneskadede.

Øget fokus på frivillige

I den ny organisering kommer mere fokus på samarbejde med de frivillige. Der arbejdes hen imod, at hvert område får en frivillig koordinator, så de frivillige kan blive ordentligt nurset. Helle Schmidt Kjeldgaard ser også muligheder i at styrke samarbejdet med motionsvenner, der kan tage rundt til de borgere, der ikke kan komme på centrene.

Endelig ser hun et stort potentiale i de sundhedsklinikker, der allerede er etableret på centrene. Her er mulighederne for f.eks. tidlig opsporing af diabetespatienter, så der kan laves forebyggende træning for at undgå følgerne af deres sygdom. ■

Bedre telefonservice til borgerne

Ny telefonservice

Ny organisering af telefonservice træder i kraft 1. januar 2012

Ingen telefonnumre ændres!

Den ny organisering af ældreområdet resulterer i bedre telefonisk betjening af borgerne. Det er i hvert fald målet med den organisering af telefonbetjeningen, som træder i kraft i det nye år, fortæller Maj-Brit Baun Hansen, controller og risikomanager i Sundhed og Ældre.

Fremover vil de, der tager telefonen, alle sidde det samme sted, når du som borger ringer til et af ældreområderne eller et af centrene. Det betyder, at tre medarbejdere i dagtimerne udelukkende vil have fokus på at betjene og ekspedere de borgere, der ringer.

I dag er det sådan, at de administrative medarbejdere, der tager telefonen, når en borger ringer til for eksempel et ældrecenter, også skal løse andre opgaver. Det kan være, de netop er i gang med en samtale med en borger eller en samarbejdspartner, og så mister de måske et telefonopkald, fortæller Maj-Brit Baun Hansen.

Hun føjer til, at der i løbet af en dag faktisk er en del mistede opkald til områderne og de forskellige

centre. Målet er at få bragt mistede opkald ned på et lavere niveau.

Ingen nye telefonnumre

Hver dag i ugen ringer omkring 500 mennesker til ældreområdet. Det er samtaler fra både borgere, pårørende og samarbejdspartnere.

"Borgerne ringer f.eks. med spørgsmål om deres hjemmehjælp, de ringer bl.a. også for at bestille en taxa, der kan køre dem til træning på et af centrene, eller for at tale med en sygeplejerske eller en terapeut. Lægerne ringer ofte med besked om ændringer i medicintildeling, ligesom sygehusene ringer, når der i forbindelse med udskrivning skal etableres hjemmesygepleje", siger Maj-Brit Baun Hansen og fortsætter:

"Det er vigtigt at understrege, at borgerne og alle andre skal blive ved med at ringe til de telefonnumre, de hele tiden har ringet til. Den eneste forskel er nu, at vi bliver i stand til at give en bedre telefonbetjening".

Så når du som borger i det nye år ringer til f.eks. Borupvænget i Randers eller Kildevang i Langå, kan de nye telefonmedarbejdere se på deres display, at det er et af de to centre, du forsøger at komme i kontakt med. Medarbejderne vil sørge for, at stille dit opkald om til den rette person, eller hvis det ikke er muligt enten finde en stedfortræder eller sørge for, at der bliver givet besked om dit opkald. ■

Centrale konsulenter og lokale specialister

Den ny organisering medfører at ældreområdet får en række centrale konsulenter. Det gælder f.eks. inden for sygepleje og ernæring. Det skal styrke og binde den faglige kvalitet sammen.

Ud over Pia Bjærg er også Birgitte Sandahl ansat som sygeplejefaglig konsulent. Erla Buhl, som hidtil har været leder af Rosenvænget og Bakkegården, bliver konsulent inden for området demens, psykiatri og frivillighed, og får en vigtig rolle i arbejdet med at koordinere den store indsats som efterhånden et stort antal frivillige udfører i ældreomsorgen i Randers Kommune.

Bente Juulsgaard varetager rollen som uddannelseskonsulent, mens Susanne Karup Hedegaard er konsulent, når det handler om træning og aktivitet.

Der udpeges desuden en række specialister, som f.eks. ernæringsspecialisterne, der er omtalt i en anden artikel. Specialisterne er "almindelige" fagpersoner med specialviden. De har typisk en relevant uddannelse på diplomniveau eller tilsvarende. De skal udgøre en vidensbank for hele ældreområdet og vejlede, analysere, samt indføre ny viden og nye metoder – og selvfølgelig deltage i praksis.

Derudover skal specialisterne skabe læring, formidle viden og coache deres kolleger.

Inden for demensområdet er der endnu ikke udpeget specialister, men demenskoordinator på Gudenåcentret, Christina Panduro fortæller at der vil komme en række nye initiativer rettet mod demente. Der vil komme tilbud til bl.a. yngre borgere med demens. Kolonihaven i Bjergbyparken vil blive anvendt yderligere, og i Sundhedscentret får demente og pårørende mulighed for at møde en demenskoordinator. ■

Erla Buhl til venstre og demenskoordinator Christina Panduro

Vigtige adresser og telefonnumre

OMRÅDE NORD

Områdeleder Ditte Bach Sørensen

Aldershvile

Kirkevej 2A, 8970 Havndal, tlf. 89 15 89 60

Bakkegården

Lodsejervej 8A, 8900 Randers C, tlf. 89 15 26 00

Dronningborg

Egholmsvej 4, 8930 Randers NØ, tlf. 89 15 89 80

Møllebo

Infanterivej 35, 8930 Randers NØ, tlf. 89 15 20 00

Møllevang

Garnisonsvej 6, 8930 Randers NØ, tlf. 89 15 20 00

Rosenvænget

P. Knudsens Vej 6, 8930 Randers NØ, tlf. 89 15 26 00

Spentrup Ældrecenter

Præstevænget 2, 8981 Spentrup, tlf. 89 15 20 00

Åbakken

Bakkevænget 1, Øster Tørslev, Tlf. 89 15 89 00

OMRÅDE VEST

Områdeleder Marianne Høegh Hansen

Asferg ældrecenter

Ternevej 8, Asferg, 8990 Fårup, tlf. 89 15 24 68

Bjerregrav Ældrecenter

Violvej 2, Ø. Bjerregrav, 8920 Randers NV, tlf. 89 15 23 00

Borupvænget

Gl. Hobrovej 136, 8920 Randers NV, tlf. 89 15 24 00

Fårup Ældrecenter

Stadion Allé 3, 8990 Fårup, tlf. 89 15 24 80

Kildevang

Randersvej 23, 8870 Langå, tlf. 89 15 23 00

Kollektivhuset

Parkboulevarden 71, 8920 Randers NV, tlf. 89 15 88 00

OMRÅDE SYD

Områdeleder Erling Lemming

Dragonparken

Thorsgade 24, 8900 Randers C, tlf. 89 15 81 00

Gudenåcentret

Gl. Stationsvej 11, 8940 Randers SV, tlf. 89 15 28 00

Kristrupcentret

Byvænget 12, 8930 Randers SØ, tlf. 89 15 27 00

Lindenvænget

Vestergade 62, 8900 Randers C, tlf. 89 15 80 00

Svaleparken

Svalevej 11, Assentoft, 8960 Randers SØ, tlf. 89 15 27 00

Ældreboligerne Thors Bakke

Møllegade 4, 8900 Randers C, tlf. 89 15 81 50

Tirsdalen

R. Hougårds Vej 42, 8960 Randers SØ, tlf. 89 15 27 00

Vorup Plejehjem

Bøsbrovej 70, 8940 Randers SV, tlf. 89 15 28 00

HJÆLPEMIDDELHUSET KRONJYLLAND

Leder Henrik Tanggaard
Agerskallet 22, 8920 Randers NV, tlf. 89 15 86 00
hjmid@randers.dk

MADSERVICE KRONJYLLAND

Leder Marianne Sloth Sørensen
Falstervej 2, 8940 Randers SV, tlf. 89 15 86 50
Madservice.kronjylland@randers.dk